

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
полковник

Олексій СІРОШТАН

“25” липня 2026 року

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
У ВІЙСЬКОВОМУ ІНСТИТУТІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

УХВАЛЕНО Вченою радою Військового
інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
(протокол від “16” липня 2026 року № 17)

Голова Вченої ради Військового інституту
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка
полковник **Максим БІЛАН**

Введено в дію наказом начальника Військового
інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
від “25” липня 2026 року № 363/нод

К и ї в
2 0 2 6

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
1.1 Основні визначення.....	3
1.2 Нормативне підґрунтя.....	3
1.3 Інтеграція з системним підходом до підготовки (SAT).....	4
2 ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇХ ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ.....	4
3 ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	4
4 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	6
4.1 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників Військового інституту.....	6
4.1.1 Заходи у межах притягнення до академічної відповідальності.....	6
4.1.2 Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності.....	7
4.2 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти.....	7
4.2.1 Виховні заходи реагування.....	7
4.2.2 Заходи в межах притягнення до академічної відповідальності.....	7
4.2.3 Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності.....	7
4.3 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів.....	8
5 КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	8
6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Основні визначення

Кодекс академічної доброчесності (далі – Кодекс) Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Військовий інститут) визначає сукупність етичних принципів і правил, що визначені законодавством, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових/творчих досягнень.

Кодекс академічної доброчесності є невід'ємною частиною військової честі та професіоналізму військовослужбовця Військового інституту. Дотримання принципів академічної доброчесності є фундаментальною умовою для формування довіри в колективі та високого рівня особистої відповідальності кожного військовослужбовця. Ці якості є критично важливими для майбутніх офіцерів та лідерів у військовій сфері, адже вони є основою для ефективного виконання службових обов'язків, прийняття рішень в умовах невизначеності та забезпечення взаємосумісності з підрозділами країн-членів НАТО. Кодекс академічної доброчесності є віддзеркаленням честі та гідності військовослужбовця.

Члени інститутської спільноти зобов'язані неухильно дотримуватися положень Кодексу академічної доброчесності, про що кожен працівник або здобувач освіти надає письмову згоду під час укладання трудового договору, при зарахуванні на службу або під час укладання договору про навчання у Військовому інституті.

1.2. Нормативне підґрунтя

Кодекс академічної доброчесності розроблений відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про наукову і науково-технічну експертизу”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про академічну доброчесність”, Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Положення про організацію освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, наказу Головнокомандувача Збройних Сил України № 23 від 12.01.2026 “Про затвердження Інструкції із забезпечення якості військової освіти у Збройних Силах України” та інших нормативно-правових актів.

1.3. Інтеграція з системним підходом до підготовки (SAT)

Кодекс академічної доброчесності враховує вимоги системного підходу до підготовки (System Approach to Training, SAT), що є основою методології НАТО й передбачає:

поглиблений аналіз ризиків порушень доброчесності під час планування та перегляду освітніх програм, з ідентифікацією дисциплін та видів завдань, що мають підвищений ризик;

цілеспрямоване розроблення освітніх програм, яке інтегрує етичні компоненти та практичні кейси безпосередньо в зміст дисциплін на основі аналізу ризиків з метою формування в здобувачів освіти стійких навичок етичної поведінки;

періодичний перегляд програм для забезпечення їх відповідності стандартам НАТО та актуальним викликам у сфері доброчесності.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇХ ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ

Кодекс академічної доброчесності базується на низці ключових принципів, які є обов'язковими для дотримання всіма учасниками освітнього процесу та наукової діяльності у Військовому інституті:

чесність - визнання авторства та джерел інформації, уникнення будь-яких форм обману та введення в оману;

довіра - формування атмосфери взаємної довіри та поваги між усіма учасниками освітнього та наукового процесу;

справедливість - об'єктивність та неупередженість в оцінюванні, прийнятті рішень та дотриманні правил;

повага - шанобливе ставлення до інтелектуальної власності інших, їхніх ідей та наукових досягнень;

відповідальність - усвідомлення особистої відповідальності за результати власної навчальної та наукової діяльності, а також за сприяння формуванню культури доброчесності;

прозорість - відкритість та зрозумілість правил і процедур, що стосуються академічної доброчесності;

самостійність - виконання завдань та досліджень без неправомірної допомоги, що гарантує оригінальність та авторство роботи.

3. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Порушеннями академічної доброчесності є:

відчуження авторства - передача автором створеного ним на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із

зазначенням як автора особи, яка не є його автором;

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;

приписування авторства - оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;

фабрикація - вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності;

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом - оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;

недоброчесне оцінювання - свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

несамостійне виконання завдання - виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб);

недозволена допомога - надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;

академічний саботаж - діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;

схиляння до порушення академічної доброчесності - прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Прийняття рішень щодо застосування заходів академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з дотриманням принципу пропорційності, згідно з яким вид та тяжкість застосованої санкції мають відповідати характеру, тяжкості та обставинам вчиненого порушення. Під час визначення конкретної міри відповідальності враховуються такі чинники:

- ступінь завданої шкоди;
- наявність умислу;
- попередні порушення (рецидив),

а також пом'якшувальні чи обтяжливі обставини. Такий підхід забезпечує прозорість, справедливість та обґрунтованість ухвалених рішень.

4.1. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників Військового інституту

4.1.1. Заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу Вченої ради Військового інституту, інших колегіальних органів управління Військового інституту з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового ступеня на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права бути науковим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;

- заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

- відрахування здобувача наукового ступеня з ад'юнктури;

- позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

- позбавлення наукового ступеня;

- позбавлення вченого звання;

- позбавлення педагогічного звання;

- позбавлення кваліфікаційної категорії;

- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних)

Військовим інститутом.

4.1.2. Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

зауваження;

догана;

сувора догана;

попередження про неповну службову відповідність;

пониження в посаді;

пониження у військовому званні на один ступінь (стосовно осіб сержантського (старшинського) та офіцерського складу);

звільнення з військової служби через службову невідповідність (крім осіб, які проходять строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації на особливий період, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, а також військовозобов'язаних під час проходження навчальних (перевірочних) і спеціальних зборів та резервістів під час проходження підготовки та зборів).

4.2. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти

4.2.1. Виховні заходи реагування:

відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

повторне виконання завдання.

4.2.2. Заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років.

4.2.3. Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

позбавлення чергового звільнення з розташування Військового інституту;

відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено

ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів:

припинення участі у конкурсі;
скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

5. КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Комісія з академічної доброчесності складається з членів інститутської спільноти, відповідно до пропозицій Вченої ради Військового інституту.

Діяльність Комісії з академічної доброчесності регулюється Положенням про Комісію з академічної доброчесності, склад якої **затверджується наказом начальника Військового інституту**. До роботи Комісії можуть бути залучені фахівці для надання експертної консультації.

Уповноважена особа з питань академічної доброчесності призначається наказом начальника Військового інституту для забезпечення координації та ефективності системи академічної доброчесності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс академічної доброчесності набуває чинності з моменту його ухвалення Вченою радою Військового інституту та введення в дію відповідним наказом начальника Військового інституту.

Зміни та доповнення до Кодексу розробляються та вносяться у встановленому порядку відповідно до змін у законодавстві України у сфері освіти та військової служби, оновлених директив та стандартів НАТО (зокрема Директиви 075-007), а також внутрішніх потреб Військового інституту, виявлених у результаті моніторингу, аналізу та оцінки ефективності його застосування.

Контроль за виконанням Кодексу покладається на заступника начальника Військового інституту з навчальної роботи. Безпосередня відповідальність за дотримання Кодексу покладається на керівників структурних підрозділів.

Начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти
полковник

Світлана АНДРЕЙ